

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 30 september 2010
Naam opsteller : Theo Valé
Informatie op te vragen bij : Theo Valé
Portefeuillehouders : Janina Luttk-Swart

Onderwerp: Bespreken en vaststellen Startnotitie Accommodatiebeleid: Naar een Fysieke Sociale Basis-Infrastructuur voor Bergen

Aan de raad,

Beslispunt:	de volgende richtinggevendende kaders, opgenomen in de startnotitie Accommodatiebeleid: Naar een Fysieke Sociale Basis-Infrastructuur voor Bergen, worden vastgesteld:
1	Gestreefd wordt naar het realiseren van een evenwichtig gespreid basisaanbod, in zowel kwantitatieve als kwalitatieve opzicht, van de totale fysieke sociale infrastructuur. Het gaat dus niet alleen om accommodaties c.q maatschappelijke voorzieningen van de gemeente, maar ook om die van derden (bijvoorbeeld verzorgingshuizen);
2	Voor het bepalen van de kwantitatieve ruimtebehoefte wordt, in combinatie met de levensloopbenadering, uitgegaan van de door het ministeries van VROM en VWS ontwikkelde kengetallen voor de fysieke sociale infrastructuur en de door het PIZW Groningen ontwikkelde normen voor redelijke afstanden;
3	Voor het bepalen van de kwalitatieve behoefte wordt uit gegaan van het niveau van onderhoud, de functionaliteit en de hedendaagse eisen die gesteld kunnen worden aan een gebouw, openbare ruimte, sportvelden e.d.;
4	Gestreefd wordt naar een efficiënte en doelmatige benutting van de fysieke sociale infrastructuur. Het multifunctioneel gebruik of clusteren van de fysieke sociale infrastructuur wordt in dit verband gezien als een aanpak die kan leiden tot schaal- en/of synergievoordelen. Tevens kan daarmee de samenwerking c.q. ketenregie worden bevorderd;
5	De fysieke sociale infrastructuur moet voor iedere inwoner, met of zonder beperking, toegankelijk zijn (inclusief beleid);
6	Bij het gebruik van de fysieke sociale infrastructuur zijn de volgende doelgroepen prioritair: <ul style="list-style-type: none"> ➤ jongeren; ➤ kwetsbare inwoners; ➤ de ontmoetingsfunctie voor alle inwoners van Bergen (leefbaarheid, sociale samenhang en civil society).
7	De ontwikkelingen van de voortgaande digitalisering van de samenleving worden, indien van toepassing, betrokken bij het bepalen van de benodigde fysieke sociale infrastructuur (bijv. bij afweging kern of gemeentelijk niveau met betrekking tot de toegankelijkheid van de informatiebehoefte en domotica);
8	Uit het oogpunt van efficiënt en doelmatig gebruik van de fysieke sociale infrastructuur wordt gestreefd naar het verkrijgen van meer grip

op het gebruik van deze structuur. Instrumenten (flankerend beleid) daartoe kunnen zijn: het aanpassen en afsluiten van nieuwe beheercontracten, het ontwikkelen van een beleidsgestuurde programmering van het gebruik en, waar mogelijk, een ont koppeling van het beheer en de exploitatie van het gebruik van de fysieke sociale infrastructuur.

- 9 Bij de uitwerking van bovenstaande richtinggevend kaders, worden de uitgangspunten van het Coalitie-Akkoord, die betrekking hebben op de fysieke sociale infrastructuur, betrokken én nader op haalbaarheid en uitvoerbaarheid onderzocht.

Er wordt mee in gestemd dat, voor de uitwerking van deze kaders, de in de startnotitie Accommodatiebeleid: Naar een Fysieke Sociale Basis-Infrastructuur voor Bergen, voorgestelde projectaanpak, het projectproces en de projectplanning worden toegepast.

1. **Waar gaat dit voorstel over?**

De raad heeft, door middel van het indienen van een motie, enige tijd geleden gevraagd criteria aan te dragen op basis waarvan hij afwegingen kan maken over investeringen die in de verschillende accommodaties moeten worden gedaan. De tot nu toe gehanteerde functiegerichte benadering voorzag daar niet of onvoldoende in. Met deze startnotitie wordt de raad, naast een aantal richtinggevend kaders, ook de route aangeboden die moet leiden tot een integraal afwegingskader voor het vaststellen van het accommodatiebeleid c.q. de fysieke sociale basis-infrastructuur van Bergen. Naast de beantwoording van deze vraag van de raad, is er ook een aantal maatschappelijke ontwikkelingen, die er om vragen de bestaande kaders (startnotitie accommodatiebeleid 2003) opnieuw tegen het te licht houden. Deze maatschappelijke ontwikkelingen zijn o.a. de door de rijksoverheid, mede in het kader van de creditcrisis, opgelegde bezuinigingen en de demografische ontwikkelingen, zoals ontgroening, vergrijzing en krimp.

2. **Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?**

Wanneer de raad instemt met dit voorstel, dan krijgt het college de beschikking over een startnotitie waarmee uitvoering kan worden gegeven aan het ontwikkelen en vaststellen van criteria én vorm kan worden gegeven aan daarvan afgeleide scenario's voor een Basisaanbod van Accommodaties in Bergen. Op deze wijze kan het college de door de raad ingediende motie over het accommodatiebeleid beantwoorden

De startnotitie kent twee Fasen. **Fase I** onderzoek, analyseren en het ontwikkelen van scenario's. **Fase II** heeft vervolgens betrekking op het ontwikkelen van een meerjarenbeleidplan en eventuele uitvoeringprogramma's om een gekozen scenario tot uitvoering te brengen. In de startnotitie is deze fase niet uitgewerkt, omdat wordt voorgesteld dat pas te doen, wanneer de raad een keuze heeft gemaakt voor een bepaald scenario. **Fase I** is daarentegen in zijn geheel uitgewerkt. Daarbij wordt allereerst stil gestaan bij en ingegaan op:

A: de inhoud (richtinggevend kaders/coalitieakkoord);

B: de aanpak (fasen en stappen van het project);

C: het proces en de planning.

ad A De Inhoud

Allereerst wordt via deze startnotitie de raad gevraagd zich uit te spreken over een aantal richtinggevend kaders, het hanteren van kengetallen als instrument voor het vaststellen van het gemiddeld benodigde aanbod van accommodaties en de in het Coalitie-Akkoord 2010-2014 opgenomen uitgangspunten, die betrekking hebben op het accommodatiebeleid. *Voor de richtinggevend kaders en uitgangspunten verwijzen wij u naar de startnotie.*

ad B De Aanpak

Vervolgens wordt de raad gevraagd in te stemmen met de manier waarop de richtinggevende kaders door het college verder worden uitgewerkt. In hoofdlijnen komt dat op het volgende neer (een gedetailleerde uitwerking kunt u in bijgaande startnotitie vinden):

1 Een inventarisatie van het bestaande aanbod van accommodaties

In deze fase verzamelen we alle informatie over het totale aanbod van accommodaties in onze gemeente (scholen, verzorginghuizen, dorpshuizen, sportcomplexen enzovoorts).

2 Het in beeld brengen van het gemiddelde aanbod van accommodaties door het toepassen van kengetallen.

Als kengetallen gaan we daarvoor de door de ministeries van VROM en VWS ontwikkelde kengetallen voor de inrichting van de fysieke sociale infrastructuur gebruiken. Deze kengetallen zijn door de ministeries in het kader van het "Kennisprogramma sociaalfysieke wijkaanpak" ontwikkeld. Voor de bereikbaarheid van de accommodaties hanteren we kengetallen die betrekking hebben op redelijke afstanden tot bepaalde accommodaties. Deze kengetallen zijn ontwikkeld door het Provinciaal Instituut Zorg en Welzijn Groningen.

3 De confrontatie tussen het bestaande aanbod en de op basis van de kengetallen berekende behoefte aan accommodaties en een analyse de verschillen

Wanneer we de bestaande situatie in beeld hebben gebracht en de op basis van de kengetallen berekende gemiddelde ruimtebehoefte hebben bepaald, kunnen we overgaan tot de confrontatie tussen beide. Het **resultaat** van deze confrontatiefase is een beeld per kern, waaruit onder andere moet blijken of:

- er sprake is van een over- of ondercapaciteit in het accommodatieaanbod en zo ja welke mogelijkheden er zijn om dat op te lossen;
- of het aanbod aan accommodaties efficiënter en doelmatiger kan worden gebruikt;
- of er een kostenbesparing mogelijk is door een efficiënter en doelmatiger gebruik;
- of er herontwikkelingslocaties beschikbaar komen die kunnen dienen als economische kostendrager voor bijvoorbeeld de uitvoering van het accommodatiebeleid.

ad C Het Proces en de Planning

In de startnotitie gaan we uit van het volgende proces:

Fase I Onderzoek, analyse en scenario-ontwikkeling

Stap 1 vaststellen startnotitie, richtinggevende kaders en plan van aanpak / raad 30 september 2010;

Stap 2 - uitvoering startnotitie september 2010 / februari 2011;

- advisering raad 23 juni, gelijk met de behandeling van de Perspectiefnota 2012

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

De startnotitie wordt nu vanuit het oogpunt van de kaderstellend rol door het college aan de raad voorgelegd. Het college heeft voor de uitvoering van de startnotitie en het ontwikkelen van criteria en scenario's voor een basisaanbod van accommodaties de in de startnotitie opgenomen richtinggevende kaders nodig. De raad dient deze vast te stellen.

4. *Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?*

De gemeente heeft ten aanzien van het accommodatiebeleid een regiefunctie. Aan deze regiefunctie kan alleen dan vorm worden geven wanneer er een visie aan het te voeren beleid ten grondslag ligt.

Omdat er wordt uitgegaan van alle accommodaties die onder de fysieke sociale infrastructuur vallen, is het ook mogelijk accommodaties waarvan de gemeente geen

eigenaar is en waarmee er ook geen subsidierelatie is daarbij te betrekken.. In die situaties zal aan de regiefunctie alleen op basis van samenwerking en overleg vorm en inhoud kunnen worden gegeven.

Zodra er gesproken wordt over het opheffen of een ander gebruik van een accommodatie leeft het onderwerp ook in de samenleving. Belangrijk is dat daar open en helder over gecommuniceerd moet worden. Vanwege het karakter van Fase I (onderzoek, analyse en scenario-ontwikkeling) komen alleen in de eindfase de geëigende adviesraden in beeld.

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Het college ziet op dit moment geen andere mogelijkheden om te komen tot een integraal afwegingskader voor de raad. Het college zal met de richtinggevende kaders in de hand een aantal scenario's voor een basisaanbod van accommodaties ontwikkelen waarmee de raad in de gelegenheid wordt gesteld een beslissing te nemen. Qua proces wordt er aangesloten bij de afwegingen die de raad in het kader van de bezuinigingen gaat maken ten behoeve van de Perspectiefnota 2012 (wordt besproken in de raad van juni 2011).

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Zoals bij het onder het kopje proces al is aangegeven wordt in de maand september 2010 uitvoering gegeven aan de toezegging aan de raad. Dit wordt gedaan door middel van het aanbieden van deze startnotitie. In het plan van aanpak dat een onderdeel uitmaakt van de startnotitie, staat alle informatie over de uitwerking en de planning opgenomen.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

n.v.t.

8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?

Wanneer de raad dit besluit en deze mogelijke oplossing niet neemt, dan heeft het college geen afwegingskader op basis waarvan hij kan aangeven of het mogelijk is op het aanbod c.q. beheer en exploitatie van accommodaties te bezuinigen. Ook kan het college, wanneer dat wel noodzakelijk wordt, dan niet aangeven wat daarvan de maatschappelijke consequenties zijn. Door de voorgestelde aanpak wordt het mogelijk een integrale afweging te maken waarbij zowel financiële als maatschappelijke aspecten in samenhang met elkaar kunnen worden beoordeeld.

Bijlagen:

- 1. Startnotitie Accommodatiebeleid: Naar een Fysieke Sociale Basis-Infrastructuur voor Bergen**
- 2. Plan van Aanpak**
- 3. Kengetallen Fysieke Sociale Infrastructuur**
- 4. Lijst met gebruikte afkortingen**

Bergen, 17 augustus 2010

College van Bergen

W.J.M. Bierman,
loco-secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester